

PRO SABBATO.
OFFICIUM VOTIVUM
DE
IMMACULATA CONCEPTIONE
B. M. V.
SEMIDUPLEX.

In I. Vesperis.

Ant. Tota pulchra.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus
Dómino meo: *
Sede a dextris
meis:

Donec ponam inimicos
tuos, * scabellum pedum
tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet
Dóminus ex Sion: *
dominare in medio inimicorum
tuorum.

Tecum principium in die
virtutis tuæ in splendóri-

bus sanctorum: * ex útero
ante luciferum genui te.

Juravit Dóminus, et non
poenitebit eum: * Tu es
sacerdos in ætérnum se-
cúndum órđinem Melchí-
sedech.

Dóminus a dextris tuis,
* confrégit in die iræ suæ
reges.

Judicabit in natióibus,
implébit ruínas: * con-
quassabit cápita in terra
multorum.

De torrénite in via bibet:
* propterea exaltábit ca-
put.

Ant. Tota pulchra es
María, et mácula origi-
nális non est in te.

Ant. Vestiméntum tuum.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dñm: * lau-
dáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini bene-
dictum, * ex hoc nunc, et
usque in sæculum.

A solis ortu usque ad oc-
cásum, * laudábile nomen
Dómini.

Excélsus super omnes
Gentes Dóminus, * et su-
per cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus De-
us noster, qui in altis há-
bitat, * et humília respí-
cit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem,
* et de stercore érigens
paúperem:

Ut cóllocet eum cum
príncipibus, * cum princí-
pibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stéri-
lem in domo, * matrem
filiórum lætántem.

Ant. Vestiméntum tuum
cándidum quasi nix, et
fácies tua sicut sol.

Ant. Tu glória Jerúsa-
lem.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his, quæ
dicta sunt mihi: * In
domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes no-
stri, * in átriis tuis Jerú-
salem.

Jerúsalem, quæ ædificá-
tur ut civitas: * cujus
participátio ejus in id-
ípsum.

Illuc enim ascendérunt
tribus, tribus Dómini: *
testimónium Israël ad con-
fíténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes
in iudicio, * sedes super
domum David.

Rogáte quæ ad pacem
sunt Jerúsalem: * et abun-
dántia diligéntibus te:

Fiat pax in virtúte tua:
* et abundántia in túrri-
bus tuis.

Propter fratres meos, et
próximos meos, * loqué-
bar pacem de te:

Propter domum Dómini
Dei nostri, * quæsívi bona
tibi.

Ant. Tu glória Jerúsa-
lem, tu lætítia Israël, tu
honorificéntia pópuli no-
stri.

Ant. Benedícta es tu.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificá-
verit domum, * in va-
num laboraverunt, qui æ-
dificant eam.

Nisi Dóminus custodierit
civitátem, * frustra vígilat,
qui custódit eam.

Vanum est vobis ante
lucem súrgere: * súrgite
postquam sedéritis, qui
manducátis panem doló-
ris.

Cum déderit diléctis suis
somnum: * ecce hærédi-
tas Dómini filii merces:
fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu
poténtis: * ita filii excus-
sórum.

Beátus vir qui implévit
desidérium suum ex ipsis:
* non confundétur cum
loquétur inimicis suis in
porta.

Ant. Benedícta es tu,
Virgo María, a Dómino
Deo excélsio præ ómnibus
mulieribus super terram.

Ant. Trahe nos.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dómi-
num: * lauda Deum
tuum Sion.

Quóniam confortávit se-

ras portárum tuárum: *
benedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pa-
cem: * et ádipe fruménti
sátiat te.

Qui emíttit elóquium su-
um terræ: * velóciter cur-
rit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut la-
nam: * nébulam sicut cí-
nerem spargit.

Mittit crystállum suam
sicut buccéllas: * ante fá-
ciem frígoris ejus quis
sustinébit?

Emíttet verbum suum, et
liquefaciet ea: * flabit spí-
ritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúnciat verbum
suum Jacob: * justítias,
et judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni
natióni: * et judícia sua
non manifestávit eis.

Ant. Trahe nos Virgo
immaculáta, post te cur-
rémus in odórem unguen-
tórum tuórum.

Capitulum. Prov. 8. c.

Dóminus possédit me in
Dínitio viárum suárum,
ántequam quidquam fá-
ceret a princípío. Ab æ-
térno ordináta sum, et

ex antiquis ántequam ter-
ra fieret. Nondum erant
abyssi, et ego jam concé-
pta eram.

Hymnus.

Ave maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spíritui sancto,
Tribus honor unus.
Amen.

V. Immaculáta Concéptio
tua Dei Génitrix Virgo.
R. Gaúdium annuntiávit
univérso mundo.

Ad Magnif. Ant. Beá-
tam me dicent * omnes
generatiónes, quia fecit
mihi magna, qui potens
est, allelúja.

Oratio.

Deus, qui per Immacu-
látam Vírginis Con-
ceptiónem dignum Filio
tuo habitáculum præpa-
rásti: quæsumus; ut, qui
ex morte ejúsdem Filii
tui prævísa eam ab omni
labe præservásti, nos quo-
que mundos ejus inter-
cessióne ad te pervenire
concédas. Per eúmdem
Dóminum.

Suffragia Sanct. ut supra. 30.

**Ad Completorium et alias Ho-
ras, in fine omnium Hymno-
rum dicitur:**

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Immaculá-
tam Conceptiónem Vírgi-
nis Mariæ celebrémus: *
Christum ejus Fílium ad-
orémus Dóminum.

Psalmus. Veníte, exultémus.

Hymnus.

Præclára custos vírginum,
Intácta mater Núminis,
Cœlestis aulæ jánuá,
Spes nostra, cœligaúdiúm.

Inter rubéta lílium,
Colúmba formosíssima,
Virga e radíce gérminans
Nostro medélam vúlneri.

Turris dracóni impérvia,
Amíca stella náufragis,
Tuére nos a fráudibus,
Tuáque luce dírige.

Erróris umbras díscute,
Syrtes dolósas ámove,
Fluctus tot inter, déviis
Tutam reclúde sémitam.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sœcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Admirábile est.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérſa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam visitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérſas: insuper et pécora campi:

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérſa terra!

Ant. Admirábile est nomen tuum Dómine in univérſa terra, quia in Vir-

gine María dignum tibi habitáculum præparásti.

Ant. In sole pósuit.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sêrmónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procedens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præ-

céptum Dómini lícidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sœculum sœculi: * júdicia Dómini vera, justificáta in semetípſa.

Desiderábilia super aurum et lápidem pretiósium multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In sole pósuit Deus tabernáculum suum.

Ant. In Conceptione sua.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérſi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quærentium eum, * quærentium faciém Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. In Conceptiône sua accépit María benedictiónem a Dómino, et miseri-

córdiam a Deo salutári suo.

Ps. Deus omnípotens præcínxit me virtúte. **R.** Et pósuit immaculátam viam meam.

Lectiones de Scriptura occurrente.

R. i. Per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, in quo omnes peccáverunt. * Ne tíneas María, invenísti grátiam apud Deum.

Ps. Erípuit Dóminus ánimam tuam de morte, et contra inimícum factus est protéctor tuus. **Ne tíneas.**

R. ii. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me: * Et narrábo vobis, quanta fecit Deus ánimæ meæ. **Ps.** Vivit Dóminus, quóniam adimplévit in me misericórdiam suam. **Et narrábo.**

R. iii. Elécta mea cándida sicut nix in Líbano; sicut favus distíllans lábia ejus: * Mel et lac sub lingua illíus. **Ps.** Veni de Líbano sponsa mea, veni, coronáberis coróna gratiárum. **Mel. Glória. Mel.**

In Quadragesima vero et Sabatis Quatuor Temporum dicuntur sequentes Lectiones.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 3.

Serpens erat callídior cunctis animántibus terræ quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulierem: Cur præcépít vobis Deus ut non comederétis de omniligno paradísi? Cui respóndit múlier: De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, véscimur: de fructu vero ligni, quod est in médio paradísi, præcépít nobis Deus ne comederémus, et ne tangerémus illud, ne forte moriámur. Dixit autem serpens ad mulierem: Nequáquam mortemoriémini. Scit enim Deus quod in quocúmque die comedéritis ex eo, aperientur óculi vestri: et éritis sicut dii, sciéntes bonum et malum.

R. Per unum. 158.

Lectio ii.

Vidit igitur múlier quod bonum esset lignum ad véscendum, et pulchrum óculis, aspectúque dele-

ctábile: et tulit de fructu illíus, et comédit: deditque viro suo, qui comédit. Et apérti sunt óculi ambórum: cumque cognovíssent se esse nudos, consuérunt fólía ficus, et fécerunt sibi perizómata. Et cum audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post merídiem, abscondit se Adam et uxor ejus a fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi.

R. Transíte. 158.

Lectio iii.

Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audívi in paradíso, et tímui, eo quod nudus essem, et abscondi me. Cui dixit: Quis enim indicávit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedísti? Dixitque Adam: Múlier, quam dedísti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulierem: Quare hoc fecísti? Quæ respóndit: Serpens decépit me, et

comédi. Et ait Dóminus Deus ad serpéntem: Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, et béstias terræ: super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illús: ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiaberis calcáneo ejus.

R. Elécta mea. 158.

In II. Nocturno.

Ant. Diffúsa est.

Psalmus 44.

Ructávit cor meum
verbum bonum: *
dico ego ópera mea
regi.

Lingua mea cálamus scribæ, *
velóclter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: *
proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, *
potentíssime,

Spécie tua et pulchritúdine tua *
inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: *
et dedúcet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, *
in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: *
virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: *
proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: *
ex quibus delectavérunt te filia regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: *
circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: *
et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: *
quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filia Tyri in munéribus *
vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filia regis ab intus, *
in fimbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: *
próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: *
adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: *
constitues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui, *
in omni generatióne et generatióne.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: *
et in sæculum sæculi.

Ant. Diffúsa est grátia in Conceptione ejus, et speciósia appáruit inter filias hóminum.

Ant. Adjúvit eam.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: *
adjútor in tribulatióne, quæ invenerunt nos nimis.

Proptérea non timébitur dum turbábitur terra: *
et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: *
conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: *
sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non comóvêbitur: *
adjuvábít eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: *
dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum: *
susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: *
aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: *
et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: *
exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum: *
susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjúvit eam Deus mane dilúculo; sanctificá-

vit tabernaculum suum Altissimus.

Ant. Gloriosa.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum, * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.

Sicut laetantium omnium * habitatio est in te.

Ant. Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei; fundavit te Dominus in montibus sanctis.

Y. In hoc cognovi, quoniam voluisti me. **R.** Quoniam non gaudet inimicus meus super me.

Tempore hiemali.

Ex Bulla dogmatica Pii Papae noni.

Lectio iv.

Ineffabilis Deus, cujus viae misericordia et veritas, cujus voluntas omnipotentia, et cujus sapientia attingit a fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter, cum ab omni aeternitate praeviderit luctuosissimam totius humani generis ruinae ex Adami transgressione derivandam, atque in mysterio a saeculis abscondito primum suae bonitatis opus decreverit per Verbi incarnationem sacramento occultiore complere, ut contra misericors suum propositum homo diabolicae iniquitatis versutia actus in culpam non periret, et quod in primo Adamo casurum erat, in secundo feliciter erigeretur, ab initio et ante saecula unigenito Filio suo Matrem, ex qua caro factus in beata temporum plenitudine nasceretur,

elegit atque ordinavit, tantoque praecreaturis universis est prosecutus amore, ut in illa una sibi propensissima voluntate complacuerit.

R. Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam: ego feci in caelis ut oriretur lumen indeficiens. * Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram. **Y.** Deus enim creavit me in justitia, et apprehendit manum meam, et servavit me. **Nondum.**

Lectio v.

Quapropter illam longe ante omnes angelicos spiritus, cunctosque Sanctos caelestium omnium charismatum copia de thesauro divinitatis depraempta ita mirifice cumulavit, ut ipsa ab omni prorsus peccati labe semper libera, ac tota pulchra et perfecta eam innocentiae et sanctitatis plenitudinem praese ferret, quae major sub Deo nullatenus intelligitur, et quam praeter Deum nemo assequi

cogitando potest. Et quidem decebat omnino, ut perfectissimae sanctitatis splendore semper ornata fulgeret, ac vel ab ipsa originalis culpae labe plane immunis amplissimum de antiquo serpente triumphum referret tam venerabilis mater, cui Deus Pater unicum Filium suum, quem de corde suo aequalem sibigenitum, tamquam seipsum diligit, ita dare disposuit, ut naturaliter esset unus idemque communis Dei Patris et Virginis Filius.

R. Nihil inquinatum in eam incurrit: * Candor est lucis aeternae et speculum sine macula. **Y.** Est enim haec speciosior sole, et luci comparata invenitur purior. **Candor est.**

Lectio vi.

Quam originalem augustae Virginis innocentiam cum admirabili ejusdem sanctitate praecelsaque Dei Matris dignitate omnino cohaerentem catholica Ecclesia, quae a sancto semper edocta Spi-

ritu colúma est ac firmaméntum veritátis, tamquam doctrínam pössidens divínitus accéptam, et cœléstis revelatiónis depósito comprehénsam múltiplici continénte ratióne, splendidisque factis magis in dies explicáre, propónere ac fovére numquam déstitit. Hanc enim doctrínam ab antiquíssimis temporibus vigéntem, ac fidélium ánimis pénitus ínsitam, et sacrórum Antístitum curis studiisque per cathólicum orbem mirífice propagátam, ipsa Ecclésia luculentíssime significávit, cum ejúsdem Vírginis Conceptionem público fidélium cúltoi ac veneratióni propónere non dubitávit. Quo illústri quidem facto ipsíus Vírginis Conceptionem véluti singulárem, miram et a reliquórum hóminum primórdiis longíssime secrétam, et omníno sanctam coléndam exhibuit, cum Ecclésia nónnisi de Sanctis dies festos concélebret.

R. Signum magnum apparuit in cœlo: Múlier

amícta sole, et luna sub pédibus ejus: * Et in cápite ejus coróna stellarum duódecim. **V.** Induit eam Dóminus vestiméntis salútis, induménto justítiae, et quasi sponsam ornávit eam monílibus suis. **Et** in cápite. **Gloria Patri.** **Et** in cápite.

Tempore verno.

Ex Bulla dogmática Pii Papæ noni.

Lectio iv.

Pssíma verba, quibus divínæ Scriptúræ de increáta Sapiéntia loquúntur, ejúsdem sempitérnas orígines repræséntant, consuévít (Ecclésia) tum in ecclesiásticis officiis, tum in sacrosáncta liturgia adhibére et ad illius Vírginis primórdia transférre, quæ uno eodémque decréto cum divínæ Sapiéntiæ incarnatione fúerant præstitúta. Quamvis autem hæc ómnia penes fideles ubique prope recépta osténdant, quo stúdio ejúsmodi de Immaculáta Vírginis

Conceptione doctrínam ipsa quoque Romána Ecclésia ómnium ecclesiárum mater et magistra fúerit prosecúta, tamen illústria hujus Ecclésiæ facta digna plane sunt, quæ nominátim recenseántur, cum tanta sit ejúsdem Ecclésiæ dignitas atque auctóritas, quanta illi omníno debétur, quæ est cathólicæ veritátis et unitátis centrum, in qua solum inviolabiliter fuit custodíta religio, et ex qua tráducem fidei réliquæ omnes ecclésiæ mutuéntur, opórtet.

R. Ego ex ore. 163.

Lectio v.

Itaque eadem Romána Ecclésia nihil pótius hábit, quam eloquentíssimis quibúsdem modis Immaculátam Vírginis Conceptionem, ejúsdem cultum et doctrínam assérere, tuéri, promovére et vindicáre. Enim vero Prædecessóres Nostri veheménter gloriáti sunt, Apostólica sua auctoritaté festum Conceptionis in Romána

Ecclésia institúere, ac próprio Officio, propriáque Missa, quibus prærogátiva immunitátis ab hæreditária labe manifestíssime asserebátur, augére, honestáre et cultum jam institútum omni ope promovére, amplificáre, sive erogátis indulgéntiis, sive facultáte tribúta civitatibus, provinciis regnisque, ut Deíparam sub título Immaculátæ Conceptionis patrónam sibi deligerent, sive comprobátis sodalitátibus, congregatióibus, religiosisque famíliis ad Immaculátæ Conceptionis honórem institútis, sive laúdibus eórum pietáti delátis, qui monastéria, xenodochía, altária, templa sub Immaculáti Concéptus título eréxerint, aut sacraménti religióne interposita Immaculátam Deíparæ Conceptionem strénue propugnáre spopónderint.

R. Nihil inquinátum. 163.

Lectio vi.

Insuper summópere lætáti sunt decérnere

Conceptionis festum ab omni ecclesia esse habendum eodem censu ac numero, quo festum Nativitatis, idemque Conceptionis festum cum octava ab universa Ecclesia celebrandum, et ab omnibus inter ea, quae praecpta sunt, sancte colendum, ac pontificiam capellam in patriarchali Nostra Liberiána basilica die Virginis Conceptionis sacro quotannis esse peragendam. Atque exoptantes in fidelium animis quotidie magis fovere hanc de Immaculata Deiparae Conceptione doctrinam, eorumque pietatem excitare ad ipsam Virginem, sine labe originali conceptam colendam et venerandam, gavisi sunt quam libentissime facultatem tribuere, ut in Lauretánis Litaníis, et in ipsa Missae Praefatione Immaculatus ejusdem Virginis proclamaretur Conceptus, atque adeo lex credendi ipsa supplicandi lege statueretur.

R. Signum magnum. 164.

Tempore aestivo.

Ex Bulla dogmatica Pii Papae noni.

Lectio iv.

Quoniam quae ad cultum pertinent, intimo plane vinculo cum ejusdem objecto conserta sunt, neque rata et fixa manere possunt, si illud anceps sit et in ambiguo versetur, idcirco decessores nostri Romani Pontifices omni cura Conceptionis cultum amplificantes, illius etiam objectum ac doctrinam declarare, et inculcare impensissime studuerunt. Etenim clare apertaque docuere, festum agi de Virginis Conceptione, atque uti falsam et ab Ecclesiae mente alienissimam proscriserunt illorum opinionem qui non Conceptionem ipsam, sed sanctificationem ab Ecclesia coli arbitrarerentur et affirmarent.

R. Ego ex ore. 163.

Lectio v.

Neque mitius cum iis agendum esse existimarunt, qui ad labefactan-

dam de Immaculata Virginis Conceptione doctrinam excogitato inter primum atque alterum Conceptionis instans et momentum discrimine, assererent celebrari quidem Conceptionem, sed non pro primo instanti atque momento. Ipsi namque praedecessores nostri suarum partium esse duxerunt, et beatissimae Virginis Conceptionis festum, et Conceptionem pro primo instanti tamquam verum cultus objectum omni studio tueri ac propugnare. Hinc decretoria plane verba, quibus Alexander septimus decessor noster sinceram Ecclesiae mentem declaravit, inquit: Sane vetus est Christifidelium erga ejus beatissimam Matrem Virginem Mariam pietas sentiendum, ejus animam in primo instanti creationis atque infusionis in corpus fuisse speciali Dei gratia et privilegio, intuitu meritum Jesu Christi ejus Filii humani generis Redemptoris, a macula pec-

cati originalis praeservatam immunitatem, atque in hoc sensu ejus Conceptionis festivitatem solenni ritu colentium et celebrantium.

R. Nihil inquinatum. 163.

Lectio vi.

Atque illud in primis solemne quoque fuit iisdem decessoribus nostris doctrinam de Immaculata Dei Matris Conceptione sartam tectamque omni cura, studio et contentione tueri. Etenim non solum nullatenus passi sunt, ipsam doctrinam quovis modo a quopiam notari atque traduci, verum etiam longe ulterius progressi, perspicuis declarationibus iteratisque vicibus edixerunt: Doctrinam qua Immaculatam Virginis Conceptionem profitemur, esse, suoque merito haberi cum ecclesiastico cultu plane consonam, eamque veterem, ac prope universalem et ejusmodi, quam Romana Ecclesia sibi fovendam tuendamque suscepit, atque omnino dignam, quae in sacra ipsa liturgia, solemnioribusque